

Tutkimusosio

Vasemmisto kampeaa oikeistoa oikealle - oikeisto vasemmistoa vasemmalle

Kokoomus, Liike Nyt ja perussuomalaiset ovat oikeistopuolueita. Vasemmistoliitto, SDP ja vihreät ovat vasemmistopuolueita. RKP ja kristillisdemokraatit ovat oikeistokeskustalaisia ja keskusta on keskustaoikeistolainen puolue. Tällaisen johtopäätöksen voi vetää KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kyselytutkimuksesta, jossa kansalaiset ja puolueiden kannattajat laittoivat puolueet viisiportaiselle vasemmisto – oikeisto-ulottuvuudelle.

Eniten oikealle sijoittuvat kokoomus (90 %), Liike Nyt (84 %) ja perussuomalaiset 78 %). Tämän jälkeen järjestyksessä tulevat RKP ja kristillisdemokraatit. Vasemmistoliitto (97 %) on vasemmistolaisin, tuntuvasti ennen SDP:tä (79 %) ja vihreitä 66 %). Keskusta sijoittuu keskelle (53 %).

Miten kansalaiset sijoittavat puolueet ja itsensä vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudelle niiden keskuudessa, jotka ovat kyenneet arvioimaan puoluetta/ryhmittymää (alkuperäinen asteikko 1–5)?

	Vasemmalle	Keskelle	Oikealle	Keskiarvo
	%	%	%	ka.
KOK	2	8	90	4,3
Liike Nyt	3	13	84	4,2
PS	6	16	78	4,2
RKP	11	24	65	3,7
KD	5	31	64	3,7
KESK	11	53	35	3,3
VIHR	66	22	13	2,2
SDP	79	14	7	2,1
VAS	97	2	1	1,2
Arvio itsestä	30	32	38	3,1

Kansalaisten näkemykset puolueiden sijoittumisesta asteikolle ovat muuttuneet jonkin verran vuoden 2019 alusta. Etenkin vihreät koetaan nykyisin aiempaa vasemmistolaisempaa puolueena. Oppositiopuoleista ennen muuta perussuomalaiset ovat siirtyneet aiempaa tuntuvammin oikealle. Kokoomuksen osalta isoa muutosta suuntaan tai toiseen ei ole havaittavissa.

Miten kansalaiset sijoittavat puolueet ja itsensä vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudelle 2019 ja 2021 (asteikkokeskiarvot)?

	<i>Keskiarvo</i>	<i>Keskiarvo</i>	<i>Muutos</i>
	<i>2019</i>	<i>2021</i>	
KOK	4,3	4,3	<i>Ei muutosta</i>
Liike Nyt	4,1	4,2	<i>0,1 oikealle</i>
PS	3,8	4,2	<i>0,5 oikealle</i>
RKP	3,8	3,7	<i>0,1 vasemmalle</i>
KD	3,8	3,7	<i>0,1 vasemmalle</i>
KESK	3,5	3,3	<i>0,2 vasemmalle</i>
VIHR	2,4	2,2	<i>0,2 vasemmalle</i>
SDP	2,2	2,1	<i>0,1 vasemmalle</i>
VAS	1,3	1,2	<i>0,1 vasemmalle</i>
Arvio itsestä	3,1	3,1	<i>Ei muutosta</i>

Osa vastaajista ei kyennyt sijoittamaan eri poliittisia ryhmiä lainkaan vasemmisto-oikeistoulottuvuudelle. Eniten tuotti tuskia sijoittaa ulottuvuudelle Liike Nyt (23 % ei kyennyt ottamaan kantaa). Muiden poliittisten ryhmien osalta ei osaa sanoa-vastausten osuus vaihteli 11–17 prosentin välillä. Helppointa kansalaisille oli arvioida vasemmistoliittoa, vain joka kymmenes (11 %) ei osannut sijoittaa puoluetta asteikolle.

Vasemmisto kampeaa oikeistoa oikealle ja oikeisto vasemmistoa vasemmalle

Kuuden suurimman puolueen osalta voidaan verrata, miten kannattajat ja kansalaiset sijoittavat puolueet vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudelle. Leimallisesti kansalaiset sijoittavat kokoomuksen ja perussuomalaiset enemmän oikealla oleviksi, kuin noiden puolueiden kannattajat. Erityisen selvästi tämä näkyy perussuomalaisten osalta. Vastaavasti kansalaiset pitävät vasemmistoliittoa, SDP:tä ja vihreitä enemmän vasemmalla olevana kuin noiden puolueiden kannattajat.

Sama piirre on havaittavissa, kun verrataan puolueiden kannattajien omaa sijaintia ja heidän arvioitaan oman puolueensa sijainnista. Vasemmalla olevien puolueiden kannattajat arvioivat oman puolueensa olevan vasemmalla kuin mitä arvioija itse on. Vastaavasti oikealle sijoittuvien puolueiden kannattajat arvioivat puolueitaan itseään oikeistolaisemmiksi.

Erityisen leimallista on, että oikealla olevien puolueiden kannattajat arvioivat vasemmalle sijoittuva puolueita merkittävästi enemmän vasemmistolaisiksi, ja oikealle sijoittuvien puolueiden kannattajat vasemmalle sijoittuvia puolueita merkittävästi vasemmistolaisemmiksi kuin ao. puolueen kannattajat.

Vain joka 20. SDP:n kannattaja katsoo puolueensa olevan selvästi vasemmalla (asteikkoarvo 1), kun tätä mieltä on perussuomalaisten kannattajista joka kolmas ja kokoomuksen kannattajista joka neljäs. Vihreiden kannattajista vain joka 14. sijoittaa puolueensa vahvasti vasemmalla (asteikkoarvo 1). Sen sijaan kolmasosa kokoomuksen ja keskustan sekä yli puolet perussuomalaisten kannattajista katsoo vihreiden sijaitsevan vahvasti vasemmalla. Vasemmistoliiton osalta kaikkien puolueiden kannattajien näkemys puolueen sijainnista selvästi vasemmalla on yhteinen.

Vain joka kuudes perussuomalaisten kannattaja sijoittaa puolueensa selvästi oikealla (asteikkoarvo 5), kun taas SDP:n, vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajista sitä mieltä on kaksi kolmesta. Kokoomuslaisista puolueensa näkee vahvasti oikealla olevana (asteikkoarvo 5) joka neljäs, kun vihreiden ja SDP:n kannattajista tuota mieltä oli kolme viidestä ja neljä viidestä vasemmistoliiton kannattajasta.

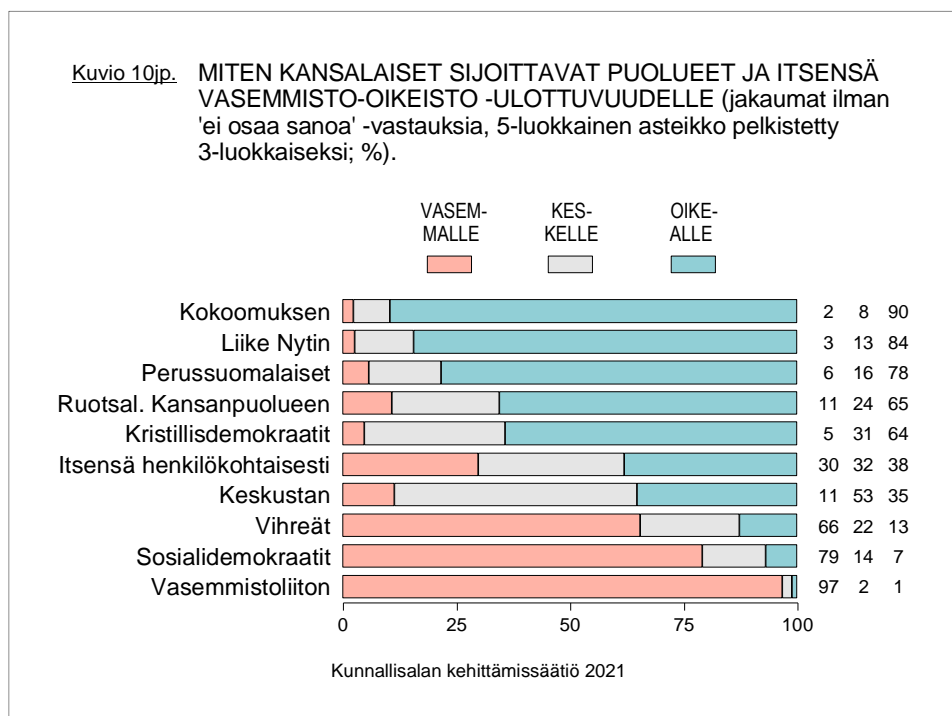
Keskustan kannattajista kukaan ei katso puolueen sijaitsevan edes piirun vertaa vasemmalla, kun taas joka kolmannen perussuomalaisen mielestä puolue on vasemmalle kallellaan. Oikealle kallellaan puoluetta pitää omista kannattajista vajaa kolmannes (29 %), kun tätä mieltä on reilusti yli puolet SDP:n (53 %) ja vihreiden (55 %) ja lähes kaksi kolmesta (65 %) vasemmistoliiton kannattajista. Keskelle keskustan sijoittaa kaksi kolmesta (67 %) kannattajasta ja kolme viidestä (60 %) kokoomusta kannattavasta.

Tutkimuksen toteutus. Kunnallisalan kehittämissäätiön tuoreimmassa Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten näkemyksiä puolueiden sijoittumista vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudelle. Tämä jako on edelleen merkittävä puolueita jakava tekijä monessa yhteiskunnallisessa kysymyksessä.

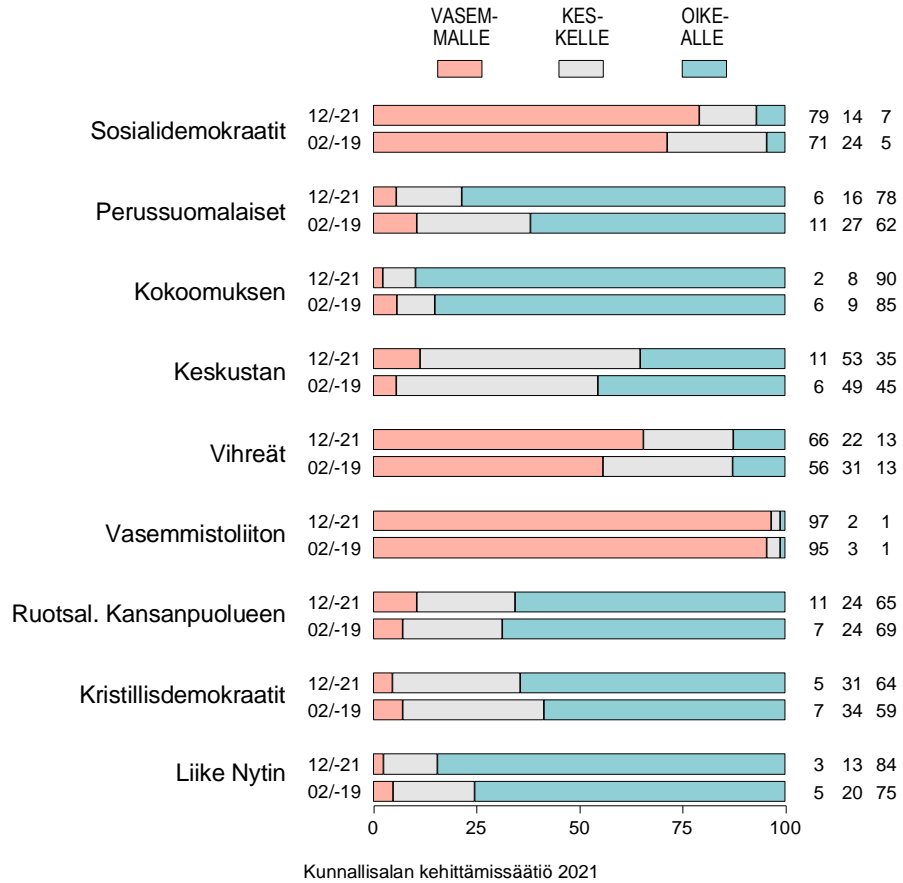
Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa puolueisiin ja ryhmittymiin, jotka ovat edustettuina maamme eduskunnassa. Tutkimuksessa vastaajia pyydettiin myös sijoittamaan itsensä viisiportaiselle vasemmisto-oikeisto-akselille

KAKS- Kunnallisalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 26.11-1.12.2021. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.014. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

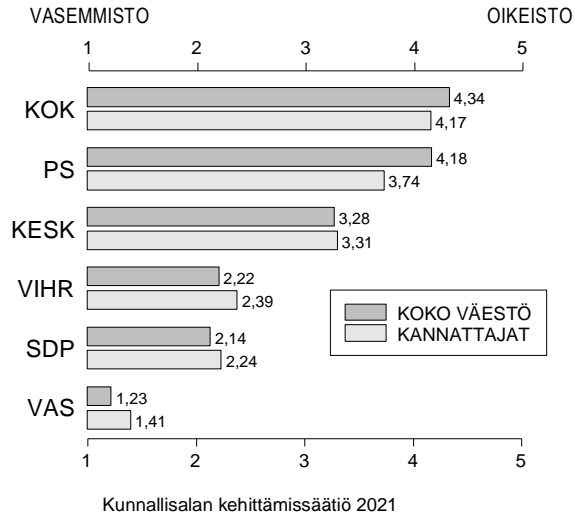
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.



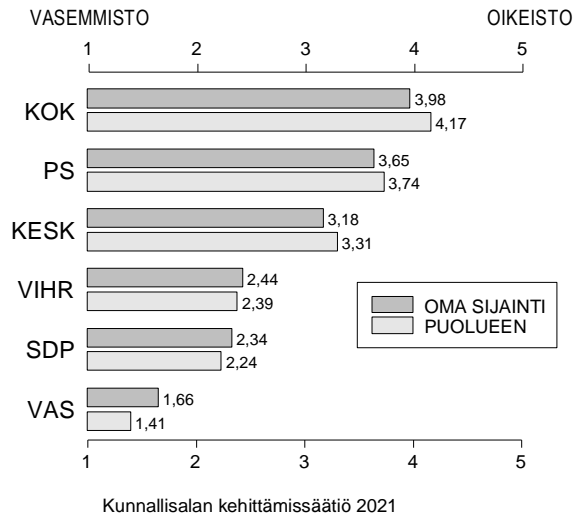
Kuvio 10jt. MITEN SIIJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTUVUDELLE: ARVIOT VUOSINA 2019 JA 2021 (jakaumat ilman 'ei osaa sanoa' -vastauksia, 5-luokkainen asteikko pelkistetty 3-luokkaiseksi; %).



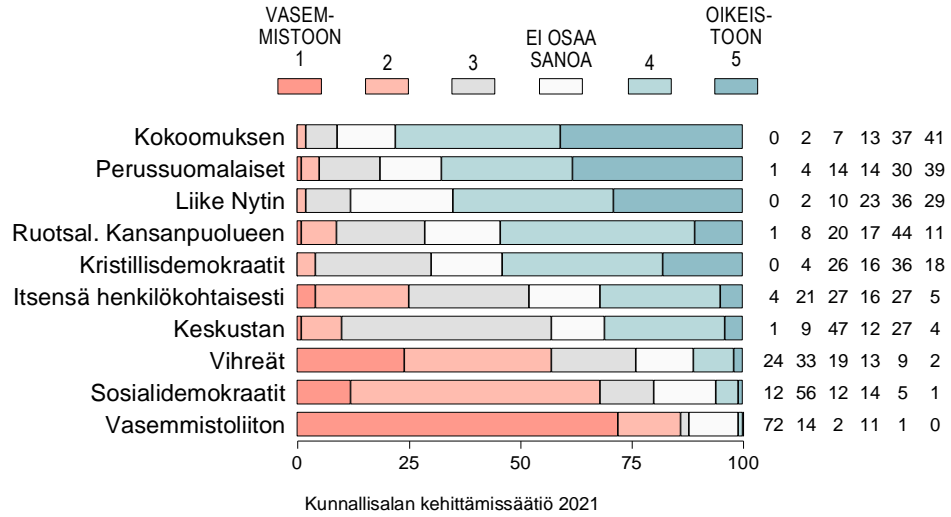
Kuvio 10xb. PUOLUEIDEN SIJAINTI VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTUVUUDELLA: KOKO VÄESTÖN vs. KUNKIN PUOLUEEN OMIEN KANNATTAJIEN ARVIOT (asteikkokeskiarvot).



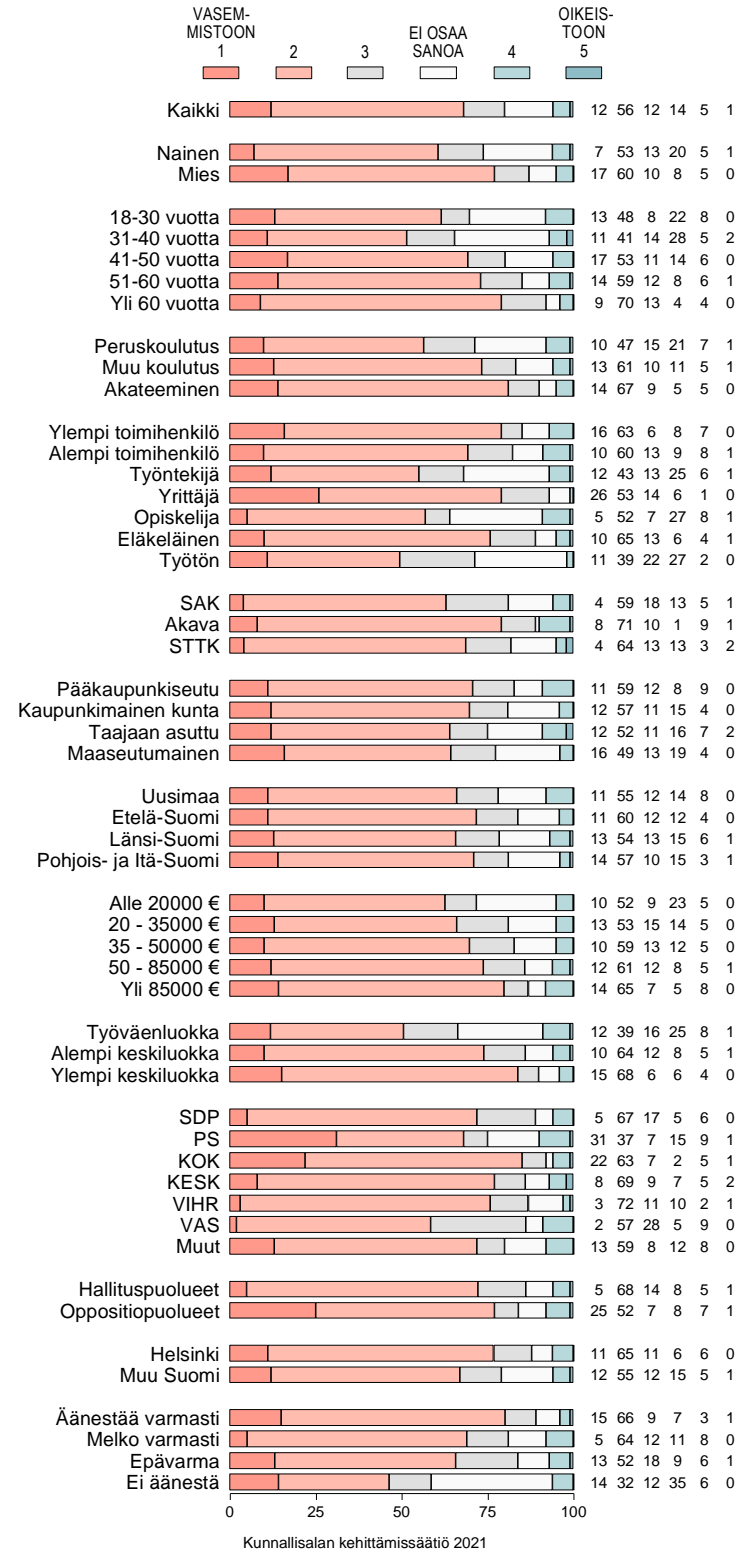
Kuvio 10xc. MITEN PUOLUEIDEN KANNATTAJAT SIJOITAVAT ITSENSÄ JA PUOLUEENSA VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTUVUUELLE (asteikkokeskiarvot).



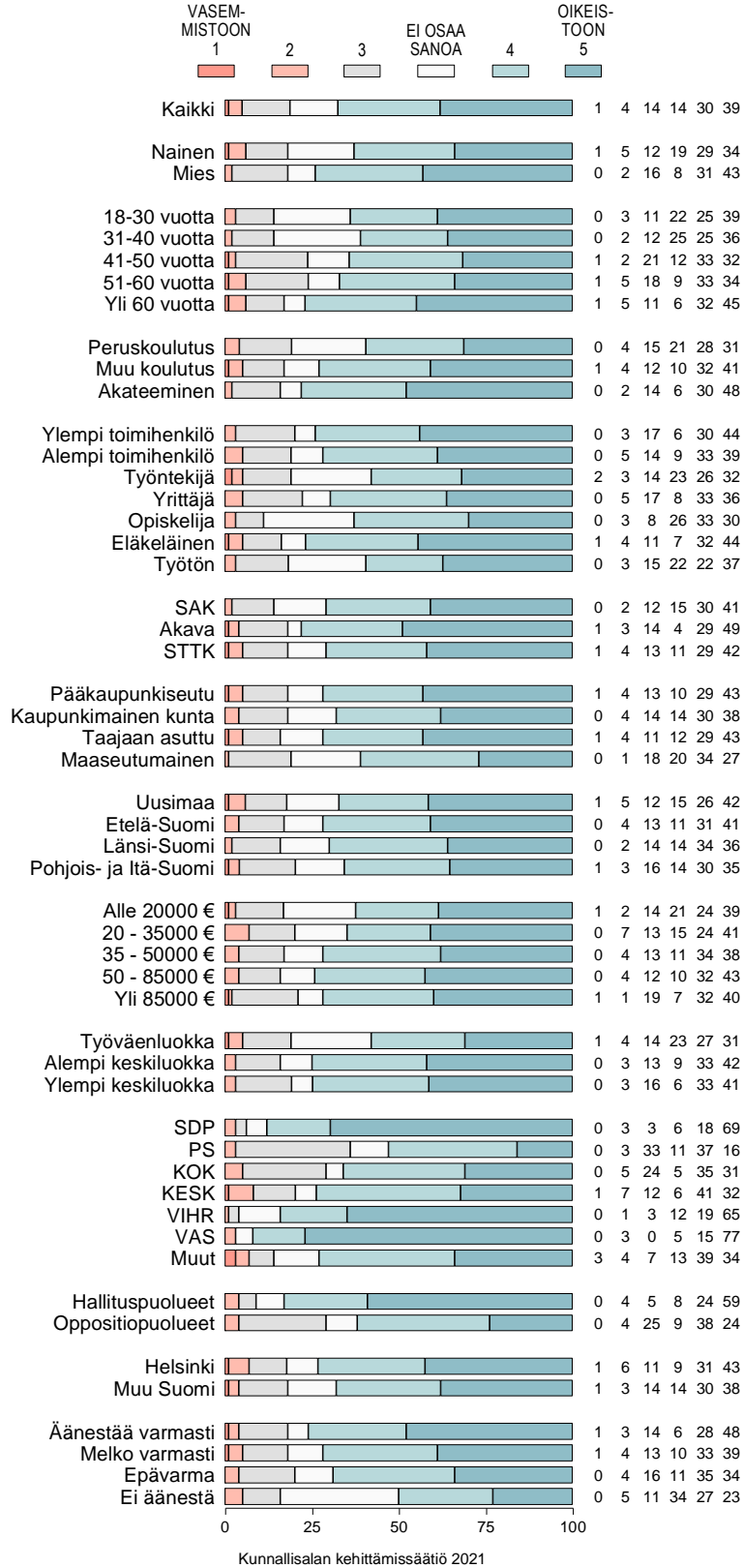
Kuvio 10. MITEN SIIJOITTAISI ERI PUOLUEET JA ITSENSÄ VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTUVUUDELLE ASTEIKOLLA 1-5 (%).



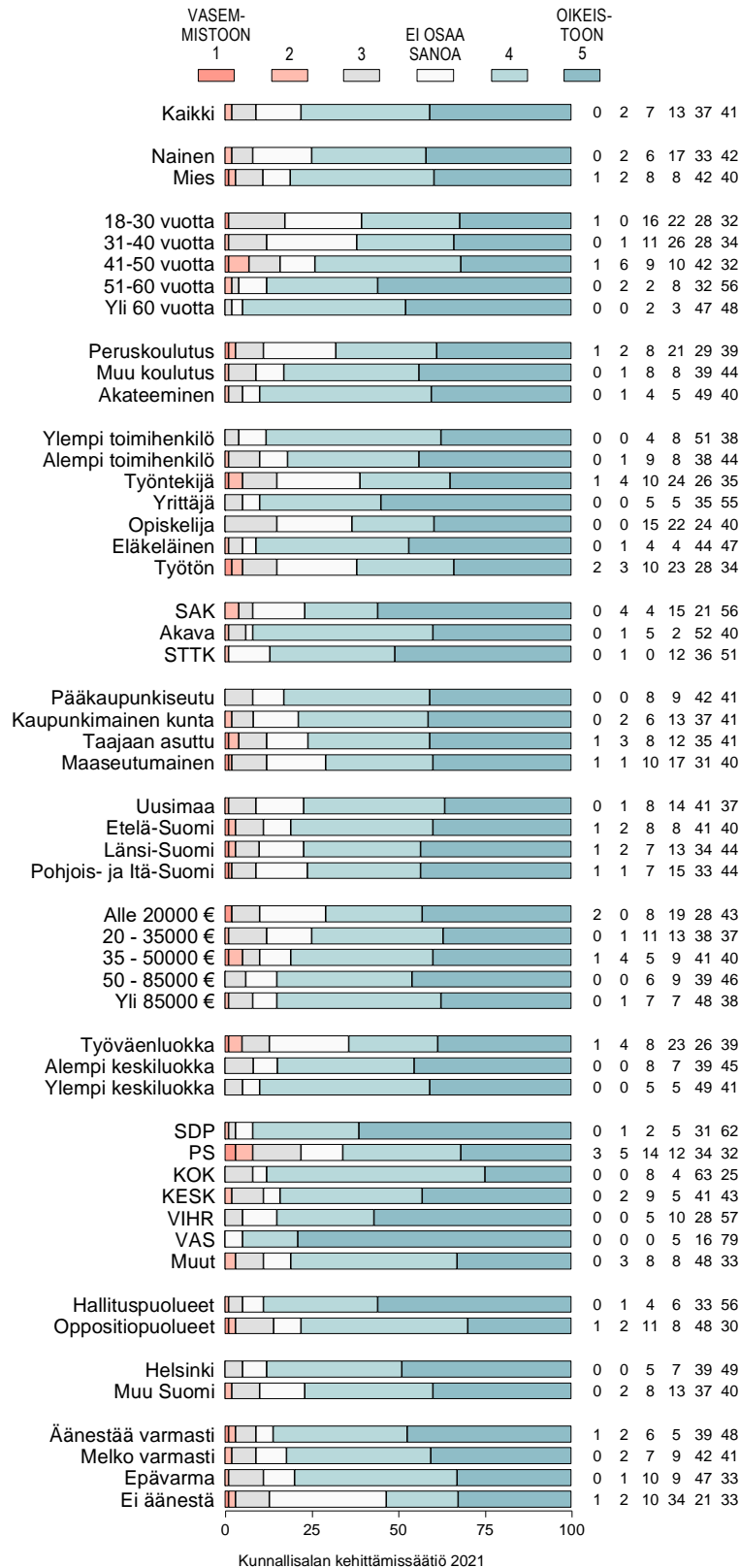
**Kuvio 10-1. MITEN SIOJITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -LUOTTU-
VUODELLE: SDP (%).**



Kuvio 10-2. MITEN SIJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
 VUDELLE: PS (%).

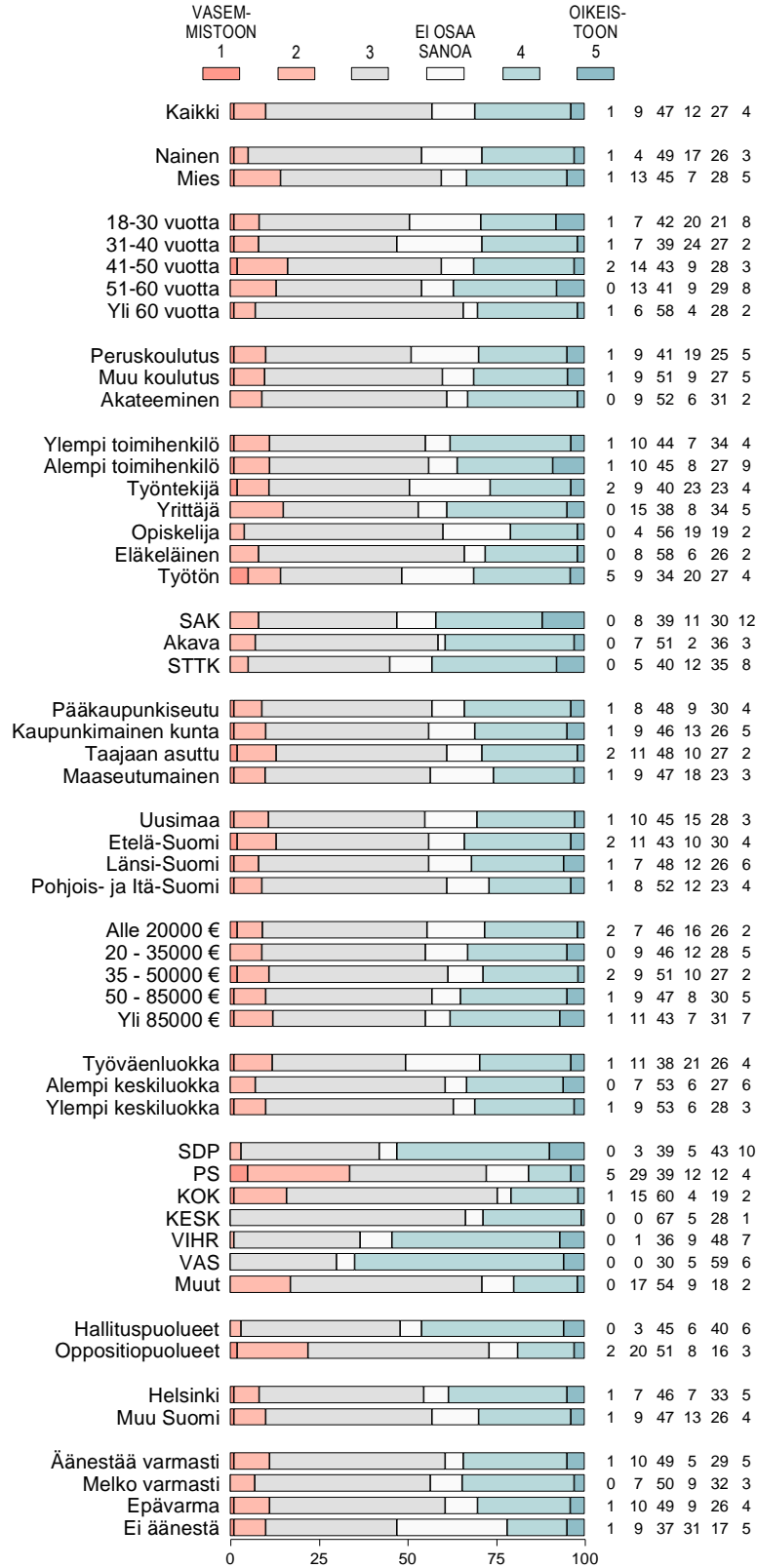


Kuvio 10-3. MITEN SIJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
 VUDELLE: KOK (%).



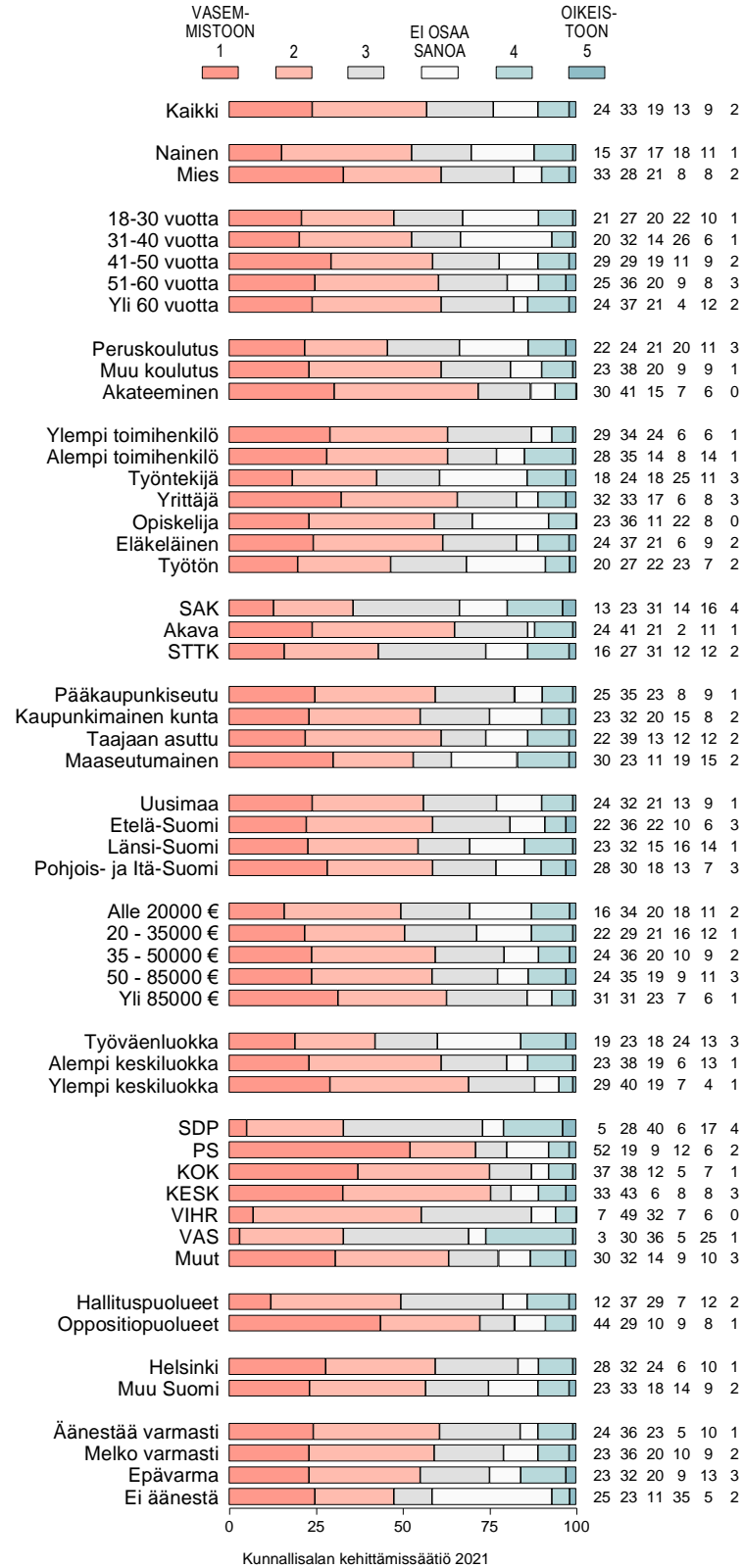
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

Kuvio 10-4. MITEN SIJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
 VUDELLE: KESK (%).



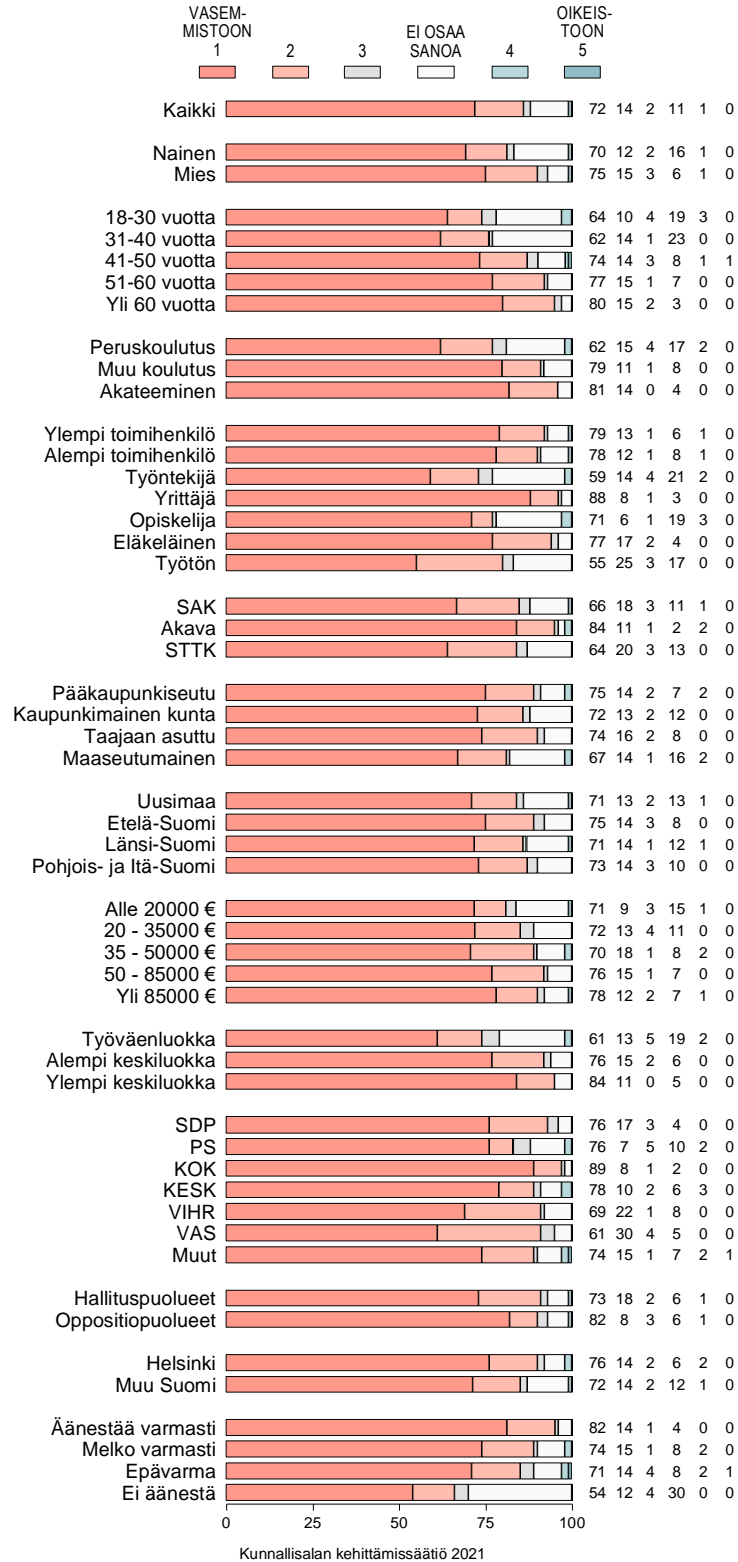
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

Kuvio 10-5. MITEN SJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
 VUDELLE: VIHR (%)

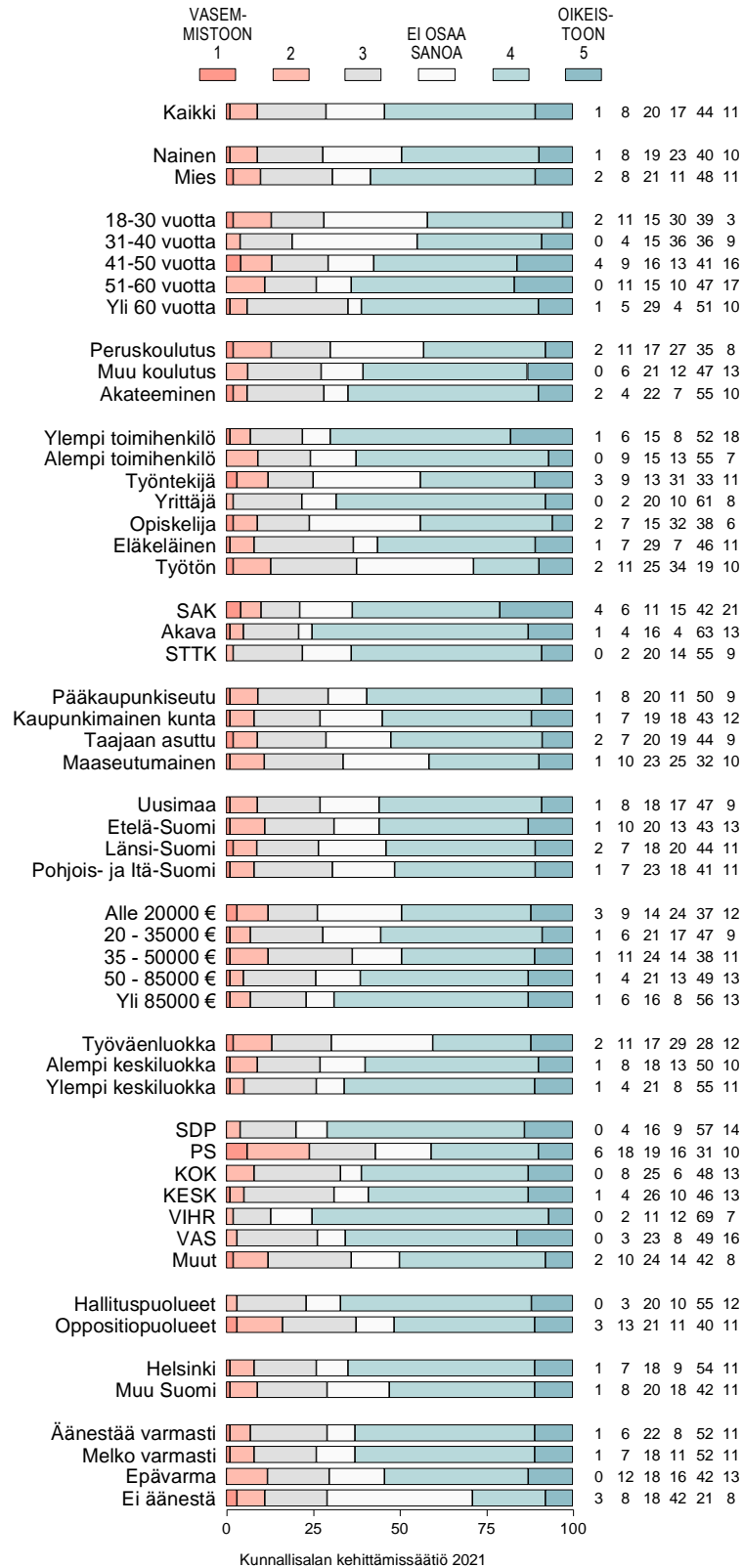


Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

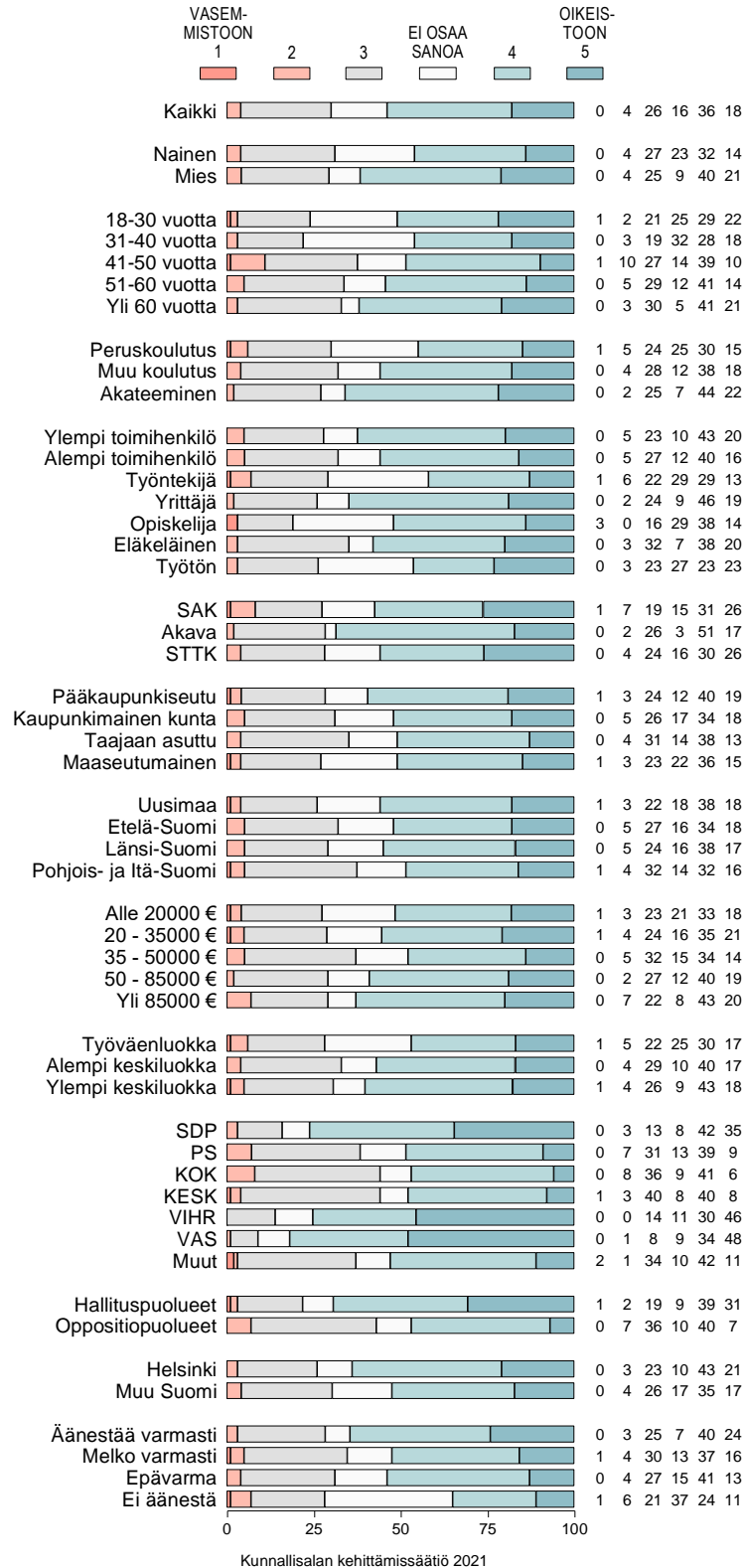
**Kuvio 10-6. MITEN SIOJITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
VUODELLE: VASL (%)**



Kuvio 10-7. MITEN SIOJITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
 VUDELLE: RKP (%)



**Kuvio 10-8. MITEN SIOJITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
VUODELLE: KD (%).**



**Kuvio 10-9. MITEN SJOITTAISI PUOLUEET VASEMMISTO-OIKEISTO -ULOTTU-
VUDELLE: LIIKE NYT (%).**

